فلاشباک-27- لە دەفتەری بیرەوەریی ڕۆژانەوە.. ستیڤان شەمزینی

ستیڤان شەمزینی
بەشی بیست و حەوت

هەناسەم سوار بووە، ناتوانم بە پێی پێویست لەم ژینگە پیسەدا هەناسەیەکی ئازاد هەڵمژم. ئەمە واتای ئەوە نییە تەندروستیم خراپە، نەخێر گیروگرفتی فەسیۆلۆجیم نییە، تەنیا ئەوەندە نەبێ ئەو ڕۆحە یاخییەم لەهەر چوار لاوە لەلایەن سیخوڕەکانەوە گەمارۆ دراوە.
هاوڕێیەکمان لە “یەکێتی خوێندکاران و لاوانی ئازاد” لە ئاسایش دەستگیر کرابوو. پرسیاریان لێکردبوو کە بەرپرسی سلێمانییە لە ڕێکخراوەکەتان؟ ئەو هاوڕێیەش ناوی منی هێنا بوو، چوونکە من جێگری سکرتێر و بەرپرسی لقی سلێمانی یەکێتی خوێندکارانم. ئەفسەرەکەش سەرێکی بادابوو، وتبووی کە بۆ من بێت ئەو سەرەی سەری خۆی نییە، ڕۆژە وەک تەماتە بێی ئەفلیقێنینەوە بە فیشەک.
دەزگای ئاسایش کە دەزگایەکی “ئانکیزیسیۆن”ییە و کاری پشکنینی بیروباوەڕی خەڵکە کە ئەو زاراوەش لە سەدەکانی ناوەڕاست بۆ دادگاکانی پشکنینی بیروباوەڕ داتاشرا کە لقێکی سەرەکیی کەنیسەی کاسۆلیکی بوو. لەشکرێک سیخوڕیان خستەتە کار بۆ چاودێریی بیروباوەڕی خەڵک. من هیچ کێشەم نییە، رای خۆم بە دەنگێکی دلێر بە هەموو کەس ڕادەگەیەنم، نەک بە شەرم و لەژێر لێوەوە قەناعەتەکانی خۆم بڵێم. ئەبێ ئەوان شەرم بکەن لە ئەجیندای ڕەشیان بە کۆمەڵگە نەک ئەمە کە خەونێکی جوانین و لە دەیجوری وڵاتدا وەک گوڵێک رسکاوین.
وەنەبێ زۆر خۆشەویست بم لە حزبەکەی خۆشمدا، چوونکە لەسەر هەموو شتێ قسەی خۆم هەیە، رای تایبەتی خۆم هەیە و تووتی نیم. بۆ وێنە پەرار لەسەر “فەرەیدون حەسەن زادە” کردم بەو ڕۆژەی قەرەوەیسی تیا کوژرا، چوونکە “ئاسۆ کەمال”ی ئەندامی کۆمیتەی ناوەندی لەسەر ئەوە لێپرسینەوەی لەگەڵ ئەکرد کتێبی “ئەم بەقە کەی دەتەقێ”ی کاک “عەبدوڵڵا مهتەدی” ئەخوێندەوە. ئەمە هەر لە ڕەوتاری فاشیستەکان ئەچێ!! چۆن دەکرێ کۆمۆنیست بیت لە کتێب بترسی؟ ستالینستەکان لە کتێب ئەترسان و چەندان شاعیری وەک “پاسترناک”یان لە رووسیا دەربەدەر کرد. فرانکۆ و فاشیستەکان لە کتێب ئەترسان کە شاعیرێکی

وەک “لەرکا”یان گولەباران کرد. نازی و هیتلەر لە کتێب ئەترسان. ترس لە کتێبی نەریتی دەسەڵات و گروپە فاشیست و تۆتالیتارەکانە. هەر ئەمەش بوو لەکاتی کۆنگرەی یەکەمی یەکێتی خوێندکاران و لاوان، حزبی کۆمۆنیستی کرێکاریی و خودی “تاهیر حەسەن” بە ئەندامانیان وتبوو دەنگ نەدەن بە من، تەنانەت تۆمەتی ئەوەشیان دابووە پاڵم لەگەڵ “مەلا بەختیار” پەیوەندیی ژێراوژێرم هەیە. کەچی خۆشبەختانە بە خواستی ئەوان نەبوو، من دەنگی یەکەمم هێنا، هەرچەند بەزۆر “پشتیوان”ی برای “ڕێبوار ئەحمەد”ی سکرتێری حزبیان سەپاند وەک سکرتێری ڕێکخراو و منیش بە دیفاکتۆ بە جێگر و بەرپرسی لقی سلێمانی رازی بووم. لەگەڵ ئەوەش من دەیان گەنجم کۆکردۆتەوە بە ئەوەی ئەندامی حزبی کۆمۆنیست بن، بەڵام چالاکانە بۆ یەکێتی خوێندکاران کار ئەکەن، ئەمەش بە یەکی ئایار دوو سەد گەنجمان کۆکردۆتەوە بۆ ئەنجامدانی ماراسۆنێک لە تاسڵوجەوە تا بەردەم بارەگای ڕێکخراو.
کاتێ هاوڕێیەکمان بەناوی “فەلاح” لەلایەن خودی “کاردۆ محەمەد”ی سکرتێری “ڕێکخراوی ئازادی لاوان”ی سەر بە کۆسرەت ڕەسوڵ بە مستە دەمانچە لێیدرابوو، کە چووە سەر بارەگای کاردۆ و داوای لێبوردنی پێکرد؟ ئەوە منم خەم لەناو ئەو گەنجانە ئەبینمەوە، نەک پشتیوان کە وەک فەرمانبەر دەتە بارەگا. ئەوە منم کە لەناو خۆڵ و خاشاکی گەڕەکە میللییەکانی شاردا لەگەڵ ئەو گەنجانە دائەنیشم و قسەیان بۆ ئەکەم. چیرۆکی زۆرم هەیە بۆ باسکردن، مارکیز وتەنی “من بۆبە کۆمەکی چیرۆک و حکایەتەکان ناتوانم باسی دونیا بکەم”. راستە ئەم حکایەتانە ڕەنگە جگە لە خۆم هیچ کەسی تر نەیبینێ، بەڵام بۆ بیست ساڵی تر ئەگەر نەمردین، جارێکی تر ئەمانەی خەمی پێ هەڵدەسەنگێنم. دووریش نییە بە پێکەنینێکی گریاناوییەوە ئەم لاپەڕانە هەڵدەمەوە.

29-4-2000

تێبینی: ئەم بەشە لە لاپەڕەی 91-95 کتێبی “فلاشباک”چاپ و بڵاوکراوەتەوە. کتێبەکەش لە سەرەتای ساڵی 2017 چاپ بووە